

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Ludmila Goncear,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Institutul Internațional de Management „IMI-Nova” împotriva Ludmilei Goncear cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Ludmila Goncear în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 08 aprilie 2014, Institutul Internațional de Management „IMI-Nova” s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Goncear cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă integral. S-au încasat de la Ludmila Goncear în beneficiul Institutului Internațional de Management „IMI-Nova” cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 20 000 lei și taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în sumă de 600 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Ludmila Goncear a declarat apel împotriva acesteia, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Ludmila Goncear împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost repusă în termen.

Prin încheierea din 31 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ludmila Goncear, fiindu-i acordat termen pentru a prezenta apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea protocolară din 27 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a amânat soluționarea problemei privind primirea spre examinare a cererii de apel a Ludmilei Goncear, fiind dispusă expedierea repetată în adresa acesteia a încheierii din 31 mai 2017.

Prin încheierea din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Ludmila Gonciar în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 12 iunie 2018, Ludmila Gonciar a contestat cu recurs încheierea din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și restituirea spre rejudecare a cauzei.

În motivarea cererii de recurs s-au invocat argumente cu privire la netemeinicia încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, încălcarea de către instanța de apel a principiului accesului liber la justiție și a art. 6 CEDO.

La 23 noiembrie 2018, rectorul Institutului Internațional de Management „IMI-Nova” a depus referință la cererea de recurs, solicitând restituirea acesteia ca depusă în afara termenului legal.

La 08 decembrie 2018, recurenta Ludmila Gonciar a depus așa-numitul supliment la recurs, care în esență constituie o cerere de anexare la materialele cauzei a mai multor înscrisuri în copie.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ludmila Gonciar urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Din materialele dosarului s-a constatat că, prin încheierea din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Ludmila Gonciar în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Copia încheierii respective a fost expediată participanților la proces la 21 iulie 2017 (f.d. 150, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către părți.

Totodată, la 15 februarie 2018, Ludmila Gonciar a contestat cu revizuire hotărârea din 30 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău. Astfel, Colegiul conchide că la data depunerii cererii de revizuire, recurenta Ludmila Gonciar cunoștea cu certitudine despre existența încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău. Or, odată cu restituirea cererii de apel, hotărârea din 30 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a devenit irevocabilă, iar în conformitate cu prevederile art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Mai mult, pe parcursul examinării cererii de revizuire, recurenta a dispus de posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei și a formula cereri.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului și-a început curgerea la 16 februarie 2018, ziua imediat următoare datei la care Ludmila Gonciar a înregistrat cererea de revizuire asupra hotărârii din 30 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, și a expirat la 02 martie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului.

Mai mult, la 16 mai 2018, Ludmila Gonciar a fost prezentă în ședința de judecată a primei instanțe la examinarea cererii sale de revizuire, fiind în cunoștință de cauză, astfel, Colegiul nu poate reține afirmația acesteia că a luat cunoștință de încheierea din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, abia la 29 mai 2018. În așa mod, recurenta, profitând de faptul că la materialele dosarului mai există o mențiune prin care se atestă data la care Ludmila Gonciar a primit niște copii confirmate din dosar, fără a specifica copiile căror acte procedurale i-au fost eliberate (coperta față a volumului I), a declarat recursul după expirarea termenului de atac, manifestând, în așa mod, abuz de drept procedural. În atare circumstanțe, comportamentul recurente nu poate fi calificat altfel decât o încercare de a crea o aparență privind existența unei situații de drept.

În așa mod, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat la 12 iunie 2018 împotriva încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în termenul de 15 zile prevăzut de lege, de la data comunicării încheierii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurenta nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii din 11 iulie 2017, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Ludmila Gonciar împotriva încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Ludmila Gonciar împotriva încheierii din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Nicolae Craiu